

8. oktober 2025

UKA 2025/50

Pinerluttup aallaavigineqarneranut taarsiullugu siunissami pinerluutigisap aallaavigineqartalernissaa pillugu Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermik inatsisip allanngortinneqarnissaa siunertaralugu Naalakkersuisut Naalagaaffeqatigiinni oqartussaasunut atassuteqarnissamut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Bo Martinsen, Demokraatit)

Siumup isumaa naapertorlugu inuiaat inatsisitigut illersugaanerisa qulakkeersimajuarnissaa pingaaruteqarluinnartuuvoq. Taamaammat Siumut eqqartuussiveqarnerup iluani pitsanngorsaannissanut eqaallisaanissanullu tunngasunut peqataassaaq, taamaaliornikkummi innuttaasut inatsisitigut illersugaaffeqarnerunissaannik sulineq naqissuserneqartussaammat.

Siumumiit qujamasuutigeqaarput iluarisimaarlugulu ukiuni kingullerni pinerluttulerinermi aammalu eqqartuussisarnermi inatsisinik ukkatarinninnerit nutarterinerillu annertuut ingerlammata, pingaartumik pineqaatisseeriaatsit ilumut ullutsinnut sulii naleqquttuunersut imaluunniit naleqqukkunnaarsimanersut aamma eqqarsaatigalugit isummersornerit annertuut partiit akornanni ingerlasut eqqarsaatigalugit.

Nunatsinni pinerluutit pinerlunniarnerillu sakkortuut ukiorpassuarni atugaanerat ajuusaarnartuuvoq aammalu pinerluutaasartut sulii sakkortusiartortutut illutik. Tamannalu ilutigalugu inuiaqatigiit oqallinnerat annertusiartortutut ipportaaq pineqaatisseeriaatsit maannamut atuuttut pingaartumik eqqarsaatigalugit. Tamanna tupinnanngilaq – suliassarlu oqimaakkaluaq ataatsimoorfeqarluta siunissami pinerluuteqartarnerit akiorniarnearni inatsisitigut qanoq aaqqissuusaasumik peqarusunnerluta inuiaqatigiittut suliarisariaqaripput Siumumi isumaqarpugut.

Pinerluttulerinermi eqqartuussiveqarnikkullu inatsiseqarnikkut sulii danskit qaffasinnerpaamik akisussaaffigigaluaarat, eqqaamasariaqarpaat uagut aamma nammineq piumasaqarnissatsinnut akisussaaqataasugut. Tamannalu ullumikkut upernarsaataalluarpoq, Inatsisartunut ilaasortap Bo Martinsenip Demokraatineersup matumangga siunnersuuteqarnermigut pineqaatisseriaatsit allanngortariaqarnerannik siunnersuuteqarnermigut. Siumumiimmi innuttaasut naapertuilluartumik eqqortumillu pineqarnissaat aammalu minnerunngitsumik pinerluffigitissimasup naapertuilluartumik inatsisitigut illersorneqarnissaa pingaartipparpugut.

Siumumi ilisimavarput nunatsinni pineqaatissiinermi aaliangersimasumik inatsimmi allaqqaneq ajortoq, qanoq aammalu qanoq sivilutigisumik pinerluuteqarsimasooq pineqaatissinneqarsinnaanersoq. Tamassumap aamma nalilersortariaqalinnginnera Siumumiit



qinigaaffiit siuliini oqariartuutigisarpaput, isumaqarlutalu inuit nalunngittariaqaraat ajortuliorfigineqarsimagunik qanoq inatsisitigut illersugaassanerlutik.

Taamaattumik siunnersuut manna, tassalu Inatsisartut Naalakkersuisut peqqussagaat Naalagaaffeqatigiinni oqartussaasunut attaveqassasut Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsit allanngortinneqassasoq imaasillugu, siunissami pinerluutigisaq aallaavigineqarluni pinerluttup aallaavigineqarneranut taarsiullugu, Siumumiit toqqaannartumik tapersiissuteqarfigissallugu piffissaasorinngilarput.

Pingaarnertut isumaqaratta qulequtaq taannaqqissaaq kisiat sammillugu suliniutit, oqallissaarutit, siunnersuutit il. II. suli tigussaasut pinikuunngimmata, taamaammallu ilumut inuiaqatigiit tassunga ingerlasariaqarnitsinnik tikkuussisoq piginatigu.

Aammalu Naalakkersuisut soorlu erseqqissaraat Pinerluttulerinermi inatsisitsinni 2008-imeersumi pinerluuteqartup tunngavigineqarnera aamma pinerluutip tunngavigineqarnera naligiissinneqartut. Inatsimmik unioqqutitsinerup peqqarniissusaa aamma pinerluuteqartup inuttut atugarisai eqqartuussisut pineqaatissiissutit eqqartuussutigineqarneranni ilanngullugit nalilersuutigisassagaat.

Taassumap saniatigut Siumumi isumaqarpugut Pinerluttulerinermi inatsit aammalu Eqqartuussisarnermi inatsit sukkut taamaana ”pukorusaarlugit” allannguiffigisarlugillu ilassuteqarfigisarlugit ingerlaneq killissaminiilersoq, pingaartumik qinigaaffinni arlariinni kingullerni pineqaatisseeriaaseqarluta imaluunniit pillaariaaseqarluta inuiaqatigiittut ingerlaniarnerluta oqallittarnigut eqqarsaatigalugit.

Eqqartuussiveqarnerup pinerluttulerinerullu iluani suliamik aaqqissuusseqqinnissaruna immaqa alloriarfigisariaqaleripput, tamannaasorivarpullu Siumumi aqputigisariaqarsoriligarput.

Tamakku tamaasa tunngavigalugit Siumumiit Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat ilalerusunneruarput, isumaqaratta naggataatigut tikitagut ilanngullugit nalilersorneqarsinnaasut aamma tassuunakkut.

Siumumiit taamatut oqaaseqarluta siunnersuutip aappassaaneerneqarnissaa sioqqullugu Inatsisinut ataatsimiititaliami suliarineqaqqaarnissaa innersuupparput.

Anders Olsen
Siumut